

Анна Шпилевська • Anna Szpilewska

Сонячні глісандо

Słoneczne glissando

ТЕРЕН
Луцьк-2019

Prima inter pares

Глісандованийий словом її, засинаю.

Ан Шпилевська – справжня перлина, талант.

Що бажати наяді з Горині – я знаю:

Не зриватись ніколи з життєвих pointe...

**Юрій Суховій,
мистецтвознавець, культуролог**

Збірка поезії Анни Шпилевської “Сонячні глісандо” – як ковток свіжого натхненного повітря у вирі насиченого і заклопотаного життя.

Сама назва видання натякає на музичну професію Анни. Глісандо (it. glissando) – ковзаючий рух на музичному інструменті – немов промінь сонця, що на мить промайнув і швидко зник.

Ти лиш пучкою робиш глісандо,

Я літатиму серцем, без крил...

Саме ці рядки надихнули письменницю на таку назву.

Колись авторка брала інтерв'ю у відомої оперної співачки і запам'ятала її слова, що, незважаючи на всі негаразди та проблеми, людині потрібно “як Сонце, кожен день народитися”. Завдячуючи цим мотиваційним словам, а також допомозі і підтримці своїх рідних та друзів, побачила світ така музична збірка. Вона про кохання, про розлуку і час, котрий лікує рани. Про теплоту наших близьких людей, про подорожі та світ навколо. Про Майдан, війну і біль.

Також авторка переклала кілька своїх віршів польською.

Анна вірить, що кожен читач знайде у її творах щось близьке саме йому, що рядки її поезій інспіруватимуть і даватимуть надію на краще.

чүттөбө

Джазо-блюзове

Лешеку Можджеру

Задухмяніють пахощі трав,
Що на мить розляглись долівкою,
У думках він нічого не мав,
І фортéп'ян приправив вічностію.

Серед лунок тонів і півтонності
Засоромились бризи золота.
Джазо-блюзова безсоромниця
Осінь стишено щось підозрює.

Ти розмріяно вієш солодом,
У Стенвея¹ питаєш відповідь,
Він октавними tutti² й сольними
Світлі ніжності в зал нашіптує.

Загорнути б і миті й соняхи,
Що розбіглись в полях, мов китиці
Зачерпнути би твого солоду,
Що ним сиплеш думок розбіжності.

Замилуюся, мрію-згадую
У туше³ твоїх ніжних пальців,
Що про море і штиль нагадують
І здухмянені світлі пахощі...

Music: Leszek Możdżer – It's easy with you

Вірш написаний під час концерту джазового піаніста Лешека Можджера у Львові.

---

¹ Стенвей (Steinway & Sons) – фірма з виготовлення роялів.

² Tutii – виконання музики повним складом оркестру чи хору.

³ Туше (від франц. «toucher» – торкатися) – характер, спосіб дотику, натискання клавіш фортепіано, котрий впливає на силу та забарвлення звуку.

* * *

Це волосся із пилу й туману
Обрамляю у твій небосхил,
Ти лиш пучкою робиш глісандо⁴,
Я літатиму серцем, без крил.

Твої пальці – як світло заломлене,
Такі ж ніжні та трепетно-спілі.
Моя пристрасть зимовою осінню
Котить снігом думок заметілі.

Ти метеликом пурхаєш-вієшся,
Руки росами в тілі замкнуться.
Я в кохання і дотики вірую.
Твої пучки до серця горнутья...

---

⁴ Glissando – музичний термін, який означає ковзання від одного звуку до іншого.

* * *

У мене до тебе незвіданих “Дякую”
Збереться, мабуть, десь із кілька мільйонів.
У мене до тебе пелюстки трояндові,
Стрічання зі слів та сріблястих перонів.

У мене до тебе спонтанності віяння,
Записки вітрів й білі шали пустелі,
Бо ти у кохання і дотики віруєш
Й відроджуєш з попелу душу, як Фенікс.

У мене до тебе безмежності подивів,
Сюрпризно розхристані дотики ніжності.
У мене до тебе акордове полум'я
З рояльним туше у долоньках розвіялись.

У мене від тебе – на йоту, на атоми,
На крихту секунд щораз серце спиняється.
Аорти згорають і сиплються спазмами
Від дотику губ, що вишневыми ґратами
В зап'ясток із ніжністю й щемом впиваються.

* * *

*(Рефлексії до вірша Ліни Костенко
«Несказане лишилося несказаним»)*

Ти – серця струмінь. Кисень. Подих мій.
Серпнева повінь із німим туманом.
Гірку самотність вмить занапастив,
Й несказане лишилося все ж сказа(Н)ним.

Тонке сплетіння із проміння див,
І кароокий паводок октав.
Ти – повінь звуків у піснях земних,
Ти – неба рвучкість, неймовірний шквал.

Ти – мікрокосмос у моєму морі днів,
Склепіння долі в теплім тлі туману.
Ти ніч і день. Ти благодать і гнів.
Й несказане лишилось все ж сказа(Н)ним.

* * *

Любов – то зустріч двох комет,
Одна з них срібна, інша – золота.
І їх відкрив не Галілей,
А твоя трепетна долоня.

У смутку завше ми самі,
Й у цім не винні Марс й Сатурни.
Любов – то зустріч двох світів,
Які вже встигли перетнутись.

Ба, їх відкрив не Галілей,
Чи то Ньютон, Джордано Бруно,
Любов – то блиск Кассіопей,
Губами спитий срібний трунок.

Любов – то зустріч двох комет.
Ні Енке, ані Галілея,
Ні, не ТемпЕля, ні д'Арре.
Твоя й моя. Душа з душею.

Я *glissando* зроблю
на твоєму зап'ястку

Я *glissando* зроблю на твоєму зап'ястку.
Крещедуючи біль твій, закину в пітьму.
Затиhaю... Сміюсь. Запроторю у пастку,
Із очей золотистих вогонь заберу.

*Ritenu*to⁵ хвилин, що у вічність полине,
Колихнеться увись і з *rubato*⁶ впаде.
Закричу і затихну. Та *forte* загине,
І *piano* із вуст пролуна золоте...

В темпі *presto*⁷ тобі намалюю веселку,
І роялем озвуся, тремтінням спалю.
Я *glissando* зроблю на твоєму зап'ястку.
Pianissimo скаже, як сильно тебе я люблю...

---

⁵ *Ritenu*to (*итал.*) – музичний термін, що означає уповільнення темпу.

⁶ *Rubato* (*итал.*) – варіювання темпу при виконанні твору академічної музики; вільніше виконання музики.

⁷ *Presto* (*итал.*) – музичний термін, що означає виконання музичного твору або його частини у дуже швидкому темпі.

Квантизи

Валіза. Поїзд. Час. Літа.
Твій фрак. Метелик. Туфлі. Ноти.
Рояль. Кохання у листах.
Твій дух. Печаль. Залізний дотик.

Мотив. Чи фраза. Твій романс.
Ноктюрн. Вокал. І голос дивний.
Співай! Танцюй наш ніжний вальс.
Люби. Проси. Чекаю. Відстань.

Валіза. Час. Любов. Роки.
Чекати я вже перестала...
Щомить – мов дотик до руки...
Самотність. Біль. Любові – катма.

Ми моя

Впаде світанок на латаття літа,
Серпнева повінь із дурману трав,
Проллється серцем, що в любов сповите,
Затягне щастя терпку вісь заплав.

Несеться листя за осіннім сонцем,
Зірветься із дерев і шурх – летить,
Цей день з тобою розділили зорі,
А серце б'ється, й тіло так тремтить...

Змиваю стиха фальші та образи,
Що їх життя несе, немов вітри,
Ти мої ліки – мій земний оазис.
В пустелі круговертних вад земних.

Лікуєш сонцем із очей та літом,
Впаде світанок на латаття днів,
Ти – моя ніжність, що теплом сповита.
Моє натхнення, ти мій шум вітрів.

Здається, вічність не лякає боєм,
Здається – туга на вустах зника,
Цей день з тобою розділили зорі,
У очі гляну. Скажеш: “Ти – моя”...

Лагідно

Так мрійливо і тепло-радісно
Затремтить сіль в зіницях моїх.
Я до тебе торкнуся лагідно.
Ой, який ти мені дорогий!

Так знайомо летить, як зарево,
Поцілунків гарячих гіпноз.
Мені Сонце жбурлятиме заздросці,
Що нам – бути сьогодні удвох.

І живуть в нашім домі райдуги,
Хмари – теплі, струмить літній дощ.
Я до тебе торкнуся – лагідно,
І побачу карети вельмож,

Та відчую століття кавове,
Романтичне сплетіння епох,
І торкнуся до тебе – лагідно.
Обрій – тихий, лиш тепле зарево
Силует наш освітить... Удвох...

Карпатський солод

Теплий шурхіт мрійливих, розніжених сосен
Огорне водоспадними прірвами днів.
Я сьогодні розплавлюсь – розтану у тобі,
Розіллю гіркуватих смерічок полин.

Та пливу по скелястій засніженій масі
Солодкаво-приправлених рік, немов вир.
І розщемлено прагну губитися в часі,
У лавинах твоїх теракотових гір.

Загубилась у шурхоті й слів стоголоссі
Запроторена в кроки моя далечінь.
Заблукала, заснула в моєму волоссі,
Та забула про відстань й самотності плин.

Теплий шурхіт згасає. Це сонце вже сіло
За карпатську канву ніжно-трепетних слів.
Ми в наметі одні, й наче пахне повидлом,
А чи джемом. Це ти вже так солодко спиш...

* * *

Ти завжди марив сонцем, мій принце, й тримав
мій маленький світ,
Й ніколи - темрявою, з якої я так часто зривалась.
Десь звучать нонакорди, ті, що мав у фактурі
лише Дебюссі,
Під яких я «Волосся кольору льону» собі уявляла.

Ти завжди бував світлом, мій принце, і є,
і тим світлом будёш,
Болем неандертальців з вогню первісного
кричать кілометри.
Ще від Древнього Риму, і від Греції Древньої теж
Розбиваються-мліють зрадливі рими-вірші-есе,
Аж до нашого часу любов здається наскрізь
затертою.

І загорнене в атлас, прозорий і досить тонкий сувій,
Це затерте «і miss you», що росте серед тисяч
акордів мовчанням.
Ти хоч слухай Нірвану, чи «Місячну сонату» грай
та мрій,
Майже у всіх музичних творах є натяк на кохання.

Закриваєш собою смуток, відсторонюєш заздрість
і страх,
І зусиль прикладаєш, мій принце, аж надто багато.
Відстань палить мости в наших терпких та кріхких
серцях,
Вмить розщеплює душу сум, мов кислотний
розпечений атом.

І бетховенська сильна воля треба мені,
Ще й сталеве терпіння... Чекати... Та знову... Чекати.
І чеканням десь там обійматимуть ніжно згори
Мої ангели, завдяки яким я можу вільно у снах літати.

Рветься нитка дощу, спека, мозок вже звично кипить.
Де ти, принце мій, де, чи у вас світить лагідне сонце?
Чи у горах отих, чи у горах безкраїх Бескид
Б'є гроза?.. І б'є дощ у твоє невеличке віконце?

Ти завжди будеш світлом у прісторі цих Чорних дір,
Будеш Сонцем і солодом терпких недільних ранків.
Я чекаю. Чекаю. Чекаю... Так ніжно й граційно згори
Наші Ангели розгортають Небесний Долі клавір,
Щоб із нами відчутти музику заходів й світанків.
Ра-зом...

Music – Karl Jenkins «Palladio»

* * *

Готуєш на кухні ти пасту й глінтвейн,
Від цього так млосно і п'яно,
Я горнусь до дужих, всесильних плечей,
І кави беру філіжанку.

Ти твориш на кухні і магію, й чай,
Лиш Armin заграє зрадливо.
І гасиш в стосунках довіри маяк.
У морі лиш холод та злива...

Зостались на серці порізи й рубці,
Ти гоїш їх терпкістю літа,
Реальність шепоче: "Постій. Зупинись!"...
Не хочу її розуміти.

Розлука – підступна і хижа змія,
Розкрила пащеку, як кобра.
Та це лише сон був. Вставати пора...
У пам'яті злинув твій образ.

Готуєш на кухні ти пасту й глінтвейн,
Металіки чути акорди,
Зрадлива реальність. Натисну на "play",
Розлука за нас договорить...

*Навіяно віршем «Ти вариш на кухні грильязж
і глінтвейн» Оленки Петровець*

* * *

Зім'ятим аркушем промерзлого цілунку,
Пробитим наскрізь поглядом тяжким, мов меч,
Я напівстомлено пакую в сум майбутнє,
Й збираюсь їхати... В минулий день.

Зап'ясток ще від подиху пульсує,
В нім кров від губ розмірено бурлить.
І ніжний подих вітру заночує
В розпеченій сльозі твоїх зіниць.

Вирішувати. Вірити. Літати?
А що сьогодні обереш на ланч?
Чи, може, варто серцем обійняти
Тремтливі, зболені, терпкі уста...

Зім'ятим листям трепетного дива
Розмаялась моя аорта днів.
Залишусь? Їду? Чи я там щаслива?
Згорає лід неприспаних надій.

Лишитися чи кинути майбутнє?
Лиш леви співчутливо рвуть мости.
І напівтрепетно усе ж мовчу я.
Змітаю долі втрачені сліди.

З роками впаде спомин-мур

З роками впаде спомин-мур.
Між нами море – Чорне море,
І рветься горе – біле горе.
– Прокинься, милий, ти заснув?

Це чайки тихо гомонять,
Бо все кричали-надривались...
– Заснув я, мила, ми ж кохались!
– Прокинься, вже зійшла зоря...

І спомин рветься з далеч-далі,
Наш теплий спомин – із орбіт.
– Мені покажеш цілий світ?
– Ще почекай, моя кохана.

– Бракує кисню, задихаюсь!
Укрий безмежними крильми...
У “нас”... немає більше “ми”?
– Вже “нас” - нема, моя кохана...

рiдне

Матусі

– Зостанься, дитинко. Не їдь, та побудь ще!
Матуся у путь виряджає мене.

– Рідненька, не можу, чекає майбутнє!
І їду-лечу, біль у серці – мечем.

Загоїть печалі, цілує у щічку,
Пригорне та ніжності – цілий потік.
І хрестить та стиха читає молитву.
– Матусю, приїду! Ще трошки, зажди!

Люблю тебе, ненько, за ніжність та ласку,
Недоспані ночі, сполохані дні.
– Хворієш, дитя? Розповім тобі казку.
Вже три? Коло тебе заснула вночі...

– Ти їдеш? Візьми із собою тепленьке,
І речі, і книги, і гроші – усе!
Бува, напакує усе солоденьке,
Котлетки, салатик, картоплю й паштет.

– Коли ти вернешся? Бо, доню... Сумую!
– І я так сумую, матусю, повір!
Не бійся, мамуню, за місяць вернуся.
– Хай Матінка Божа тебе захистить...

Матусю, рідненька, пробач, що далеко!
Майбутнє чекає, лечу – й повернусь.
Я наче маленький самотній лелека
Додому вертаюсь, де всі мене ждуть.

Чекає матуся. І молиться ревно
За мене. За долю, за мрію мою.
Спасибі, матусю, спасибі, серденько,
Люблю тебе дуже, страшенно люблю!

Срібне весілля

Запахне в червні спомин тихим цвітом,
Серця – як звуки, консонують в такт.
Для вас це нині – двадцять п'яте літо,
Відколи ніжність грілась на устах.

Відкрилось серце татове роялем,
Не через шлунок мама путь знайшла,
А батько, бач, ще й грає на гітарі –
Це магія думок чи вир тепла...

Згадайте: вперше донечку купали,
У перший клас чкурнуло дошкільня.
Ще рік – і доня друга світ сприймала,
Маленьке, тепле й ніжне немовля.

Та от – світанок на останнім курсі,
Життя – летить. І ластівка з гнізда
До Львова крилечка здіймає й тужить,
Летить невпинний час, його – катма...

Вже й інша доня горда, бо студентка,
Роки ідуть, і “все без коректур”.
У вас в серцях завжди цвістимуть весни,
Бо вцілив в серце янголик – Амур.

Весілля срібне – двадцять п'ять минуло,
Тремтить сльоза. Лиш згадки на портретах.
Це ж скільки радостей і горя було,
Відколи ви назвалися – наречені.

Найкращі ви, мамусю і татусю!
Любов – як доля, на життя – одна!
Люблю вас дуже, й низенько вколюся,
Сьогодні ваше свято – двадцять п'ять!

* * *

Господи, спасибі, що ти є,
Що до тебе серце розімліле
Серед бруду, ненависті й пилу
Полетить в молитві, скам'яніле.
Господи, спасибі, що ти є!

Ангеле, як добре, що ти є!
Твоїм крилам силюньки додала,
Може, шмат від долі відірвала,
Посміхнулась: «Серденько моє!»
Ангеле, як добре, що ти є!

Мати Божа, щастя ти моє!
Непорочна, чиста й світла Діва.
За надію дякую, Маріє,
І за покровительство твоє.
Матір Божа, добре, що ти є!

Щирі, трепетні слова людини,
Котра щодень молиться за мене,
Хочу прихилити клаптик Неба,
Й Сонцем поділитися єдиним.
Сонцем тим, що чисту воду п'є...
Мамочко, як тепло, що ти є!

Господи, спасибі, що ти є!
Грієш силою тепла й любові,
Ця любов безмежна та бездонна,
Що й на хвилю не перестає...
Господи, як добре, що ти є!

дивовижне

Вокзали

Здіймають потяги сліпі вокзали,
Сьогодні Київ, а Париж – за мить.
Колись мені закохані казали,
Що за далеким серце все ж... Болить.

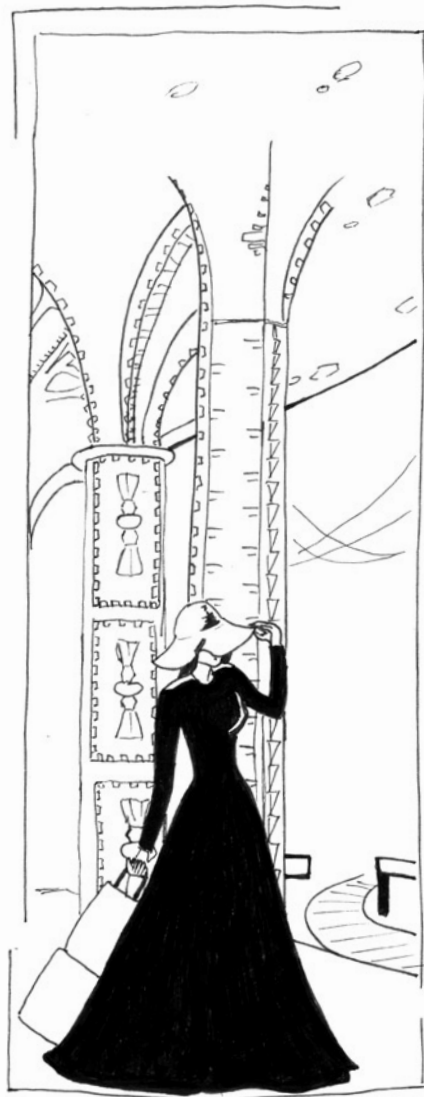
Німіють пальці, зношуються руки,
Валізи горнуть сум з сухих орбіт.
Надривним щемом чути серця стукіт,
Й нехай чекає навіть цілий світ!

Терпке, гаряче й вічне цілування,
Безмежна пустка, втома защемить.
“Люблю тебе!”, “Бувай!”, “Своїм вітання!”
А за далеким серце все ж болить...

Здіймають руки колії зухвало,
Черпають біль поважні поїзди.
Сьогодні – Таллінн, завтра вже Варшава,
За місяць – Прага. Через день – Берлін.

Тримає пульс життя на полі бою,
Жагою стигне сум зіниць-орбіт.
Куди б не їхав – ТИ завжди з собою,
Та хоч об'їздив навіть цілий світ.

*На цей вірш Оленка Вольська написала
музику, й народилася така пісня:
L.W. - Вокзали (сл. А. Шпилевської)*

Вечірній Львів

Вечірній Львів. Нічна печаль.
Цілунок мрії. Теплий вечір.
Бажання скинути вуаль
Цих таємниць на сильні плечі.
Театр оперний – як птах,
Що ледь зірветься й мчить у вічність.
І ця ж самотність на вустах,
Що її просиш розділити...
Терпке чуття в душі живе
І струм у тілі. Мов з бруківки
Каблук розпечений впаде
У запах ночі. В теплий відчай.
Вечірний Ринок. Площа снів.
Стара частина. Кава. Ніжність.
Твій дотик щирий мов заплів
В моє волосся щось одвічне.
Я маю карту, в ній – вино,
Твоїх очей п'янка безодня.
Мій Львів вирує. Фресок дно,
Чи з храмів праведних вікно
Нам спогад ніжний подарує...

Вітре мій

Вітре мій, столітній вітровіє,
Зачерпни вогню мого із уст,
Та zostав мені якусь надію,
Що я в ці Beskidi повернусь...

Дай мені хоробрості й відваги
Зазирнути в гір тонкий мільфей.
Розніму, розніму тяжкі пута,
Силу ж маю, наче Прометей!

Вітре, ти пускаєш до блакиті
Ехо слів, розтерзаних ярмом...
Й до весни замерзлі блискавиці
В горах сплять спокійним сном.

Вітре мій, столітній дідугане!
Ти у хмари шугонув і стих...
Ти у горах кремовим серпанком
Замітаєш білочолий сніг.

Дай мені життєвого спокою,
Щоби серце дало вірний такт,
Щоб в душі не було більше болю,
Щоби там завжди цвіла весна.

Море

Промінь сонця заломлений, закодований вічністю,
Стиха мружить розбитий віками й вітрами прибій.
Моє серце зашторене, наче болем притиснуте,
Завернулось папірусом в півпрозорий сувій.

Неважливо, чи боязно, а чи стиха підкралося
Відчуття тих спокус, що летять звідусіль.
Сонце тепле й розгублене над водою здіймалося,
Море – мара й оазис, спить в тремтінні видінь.

Я тепер тільки згадую, як у хвилях леліються
Стільки слів, запроторених в шум вітрів і прибій.
В морі теплого завжди спокійніше й трепетно мріється,
Стільки світла і спогадів... Чорне море – як дім.

* * *

Задивлюсь тихо у вечірній стом,
Карпатським димом дихають смереки.
Піду удаль – ген здалеку-далеко
Жевріє спомин списаним листом.

Накрили землю тіні та туман,
Раненько роси сплять з дурманом ночі.
Впаде світанок у серпневу осінь,
Звикаєм до мольфарських заклинань...

Тримаю сонце у куточках вуст,
Гуцульський говір в'ється з полонини:
То ген далеко з гір умить спустились
Діди Карпат, що, спрагли, роси п'ють.

Життя на двох крилом огорне сизим,
Та б'ються в такт серця, що під ребром.
Карпатський дим впаде в осінній стом.
То ми в цю мить в Карпатах полюбились...

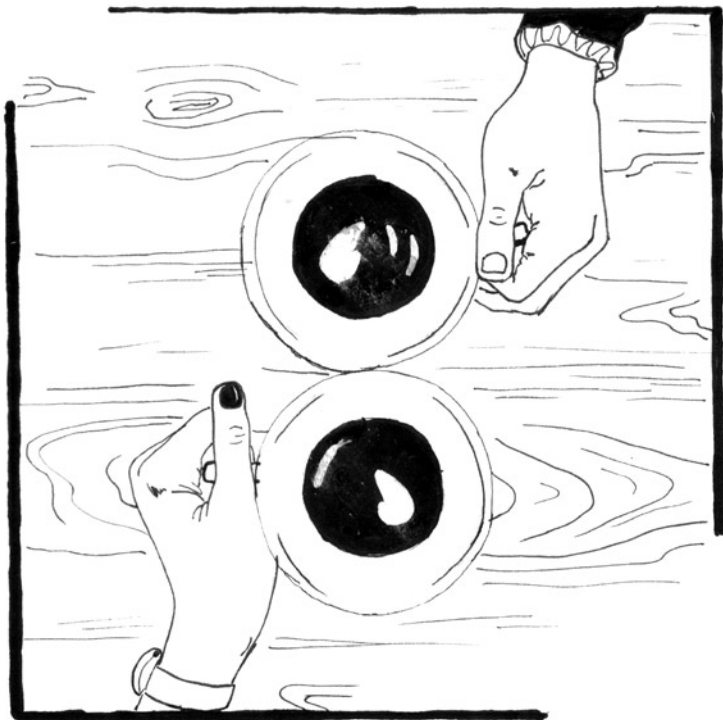

Простріл важезних зіниць

Крайку неба сповила тонка і ламка порожнеча,
Літній вечір знітився й, немов те дівча, зашарівсь.
Тільки сняться всесильні, знеструмлені спокоєм плечі,
Теплі шали вітрів і простріли важезних зіниць.

Запроторена в тишу незмінна роками самотність,
Хоч з усюдів-усюд – іскри щастя із людських сердець.
Хоч людей – мов тих бджіл, перевтомлено йме
мегаполіс,
Увірветься й тривалий, огорнений днями терпець.

Поза межами час. В літніх кратерах спеки і вулиць
Є одне й незалежне – зриватись до айсбергу днів,
Перейматися тишею, водною гладдю забутись,
Захопити у пучки твій простріл важезних зіниць.

* * *

Засніжилось. Затихло. Замело.
Заніжилось. Заграло. Затремтіло.
Замріялось і згурдилося тепло,
Занурилася казка в сніжний іній.

Заснуло все. Затихли злі вітри,
І ліс, мов батько, розчахнув обійми.
Тут все – твоє. Лише приймай. Бери...
Умій красу зимову оцінити.

Затрималася віхола в куцах,
Притрусить білим інеєм ялиці,
Смерічки там десь угорі тремтять,
Ген там у горах змерзли, бідачиці.

Замріялось. Затихло. Замело.
І гори вкриті памороззю Зимки.
До серденька постукало тепло,
Різдвяна казка. Татри... Сніжний іній.

ՀԵՆԵ

Марадокси (війни)

Примножую мить.
Хай летить?
Затоплюю час –
Він працює не на нас.

Затискаю страх,
Він тоне на вустах.
Стискаю в раменах
Наші обеліски й гобелени.

Острівки суші,
Океанські струпи
Вбитих риб,
Що їх спіймали й кинули мертвих – углиб.
Перевертаються в мені сотнями слів,
Які хтось мав сказати, та не смів.

Згустками совісті,
Потрісканої повинню
Безглуздих слів,
Пустих речень.
Кілометри заперечень.

І знову мить,
Нехай не летить,
Бо підстрелений птах
Не воскресне на руках.
Він – як риби й кити –
На дно буде йти.

Знеструмлений час,
А він нас
Розуміє?
Війною бриз повіє.

Страченими відчуттями,
Легатними стакато,
Холодним полум'ям,
Нічно-денним моїм ім'ям.

Туттійним соло,
Ненавислою любов'ю,
Парадоксами-словами,
Надійними мечами,
Що рубають вмить.
Й досі – нехай летить?

Як поранена Птаха,
Що повільно спадає
Оболонкою неба
В моє море. Так... Треба?

Зупиняю мить
Хай летить?
Знаю про час:
Він працює не на нас...

Тероям

Миле сонечко в шибку тихенько
Самим пальчиком ніжно постука
Й скаже голосно: «Мамочко-ненько,
Можна я ще цей сон додивлюся?»

Як відмовиш маленькій дитині?
Мати: «Доню, в садочок, швиденько!»,
Повні жмені зернят і кропиви,
Годувати ж потрібно «хазейство».

Всі одразу наскочать на жінку,
Вже й собака сердито буркоче.
«Ти поснідай й збирайся, дитинко!»,
А в самої – заплакані очі.

«Мамо-мамочко! Де наш татусьо?
Він, я знаю, давно вже поїхав!»
«Та приїде... Ти тільки не рюмсай,
І збирайся в садочок, дитино».

Доня довго косу заплітала,
Як матуся учила – красиво!
Трішки, правда, її розтріпала.
Розтріпали і неня... На війнах.

«Ой, у мене в каструлі на кухні
Вже давно молоко закипіло!..
Про усе я на світі забула,
І усе мені, доню, немило.

Наша хата, новенька й красива,
Що її будували ми з татом,
Нині стала чужа та немила,
Будем разом у ній горювати...

Ти ходи, я поправлю косичку,
Помолюся за тебе, дитино,
І не плач, неню скоро приїде...
Він принесе нам мир в Україну».

Доня скоком побігла за хвіртку,
Посміхнулася: сонечко ясне.
Жінка хрестик до серця притисла
І скажена немов, заридала.

Бо не треба вже бідній нічого:
Чоловік – у сиренькій земельці.
І лишилось маля сиротою,
Він ніколи уже не вернеться!

Воював за свою Україну,
І тримав нелегку оборону.
Як підстрелили – серце спинилось...
Притискав до серденька ікону.

Вірив щиро: країна воскресне!
І уста пломеніли усміхом.
Бачив щастя: вже мирнеє небо.
І закрилися очі. Навіки...

Миле сонечко маму тихенько
Самим пальчиком ніжно торкнеться
Й скаже голосно: «Мамочко-ненько!
А наш тато – це янгол небесний?..
Він ніколи уже не вернеться?»

Як злукавить маленькій дитині?
Серце часто і трепетно б'ється.
Очі – повні жалю і тривоги...
«Він ніколи уже не вернеться»...

* * *

Стрибаєш в безодню – і знищуєш міст:
Терпку оболонку життя.
Стрибаєш зі мною. У тебе є хист –
Спиняти мовчаннями час.

Розкатані нерви розкрились в броні,
І п'ють охололий свій чай.
Це танки пашіють в травневім вогні,
В свідомості пульсом – війна!

Стрибаю крізь помсти – з тобою у мир,
Крізь ненависть, гордість та гнів.
Молюся за правду, й цієї весни
Не нитиме серця нарив.

Скидаю поволі неспокій та жах
У ватру й з тремтінням палю.
З народом молюся, мов зранений птах,
Що в пастку потрапив і тліє в силках,
Молюсь за Україну свою!

Олександр Крапаченку -
Герою з Небесної Сотні

Ми в горах. Сонце у zenіті
Заплямувало світлом край.
Він був відважним альпіністом,
Та втратив все-усе! Життя...

В театрі викликав довіру,
Вважався гідним режисером,
А Станіславський би повірив!
Та не дожив лиш до прем'єри...

Він був синочком. Другом. Братом,
Коханим був – і добрим, й вірним.
Забрав життя бездушний снайпер,
Для нього їх чи менше-більше(!)...

Героєм був. І є. І буде!
Козак, що згинув за Україну.
Та плаче мати. Тужать люди:
Не повернеш ніколи сина.

Ми в горах. Сонце у zenіті
Шматочком туги душу крає.
Він був відважним альпіністом
Й у душах людських воскресає...

Майдану

В вагоні пахнуть кава і тюльпани,
Та поїзд мчиться боязно, розцмлено.
І ти уже не збрешеш, не злукавиш,
Додому з пустим серцем не повернешся.

Майданом віє смуток і побіжність,
Та мить – і струм у серці замерзає.
Прострілено звучать, ввібравши тишу,
Серця людей із Господом, що в Раю.

Тримаю пульс на стертім небосхилі,
І квітів – море, скупаних у крові.
Народу честь не стреться, не загине,
Допоки правда на устах народу.

В вагоні пахнуть відчай і тюльпани,
Мовчать зневоднені світанком душі.
Зашиті нерви стислись в люті тиранів,
Майданом йде надія на майбутнє.

Хай переможуть ті, хто розпинає
На війнах молодість свою і вроду.
Ми будем йти й тримати пульс на часі,
В нас буде мир, прекрасний мій народі!

Маятник

Забула сукню –
висить знесилено.
Місцями в чорному, місцями в білому.

Згорнула душу,
тремтить, ображена.
Не манікюрена, не напомаджена.

Стиснула руку,
болить, притиснута.
Туше – то біль моя, де біль – там істина.

Забула місто це,
воно зосталося.
Місцями холодно, а часом – байдуже.

Дмухнула в чашечку –
й на мить розтанула.
Як кава мелена, чи то у гранулах.

Трептить годинник наш,
йому зосталася
Хвилинка відчаю, хвилинка радості.

Любила море це,
воно – розвіялось.
До болі теплими терпкими хвилями.

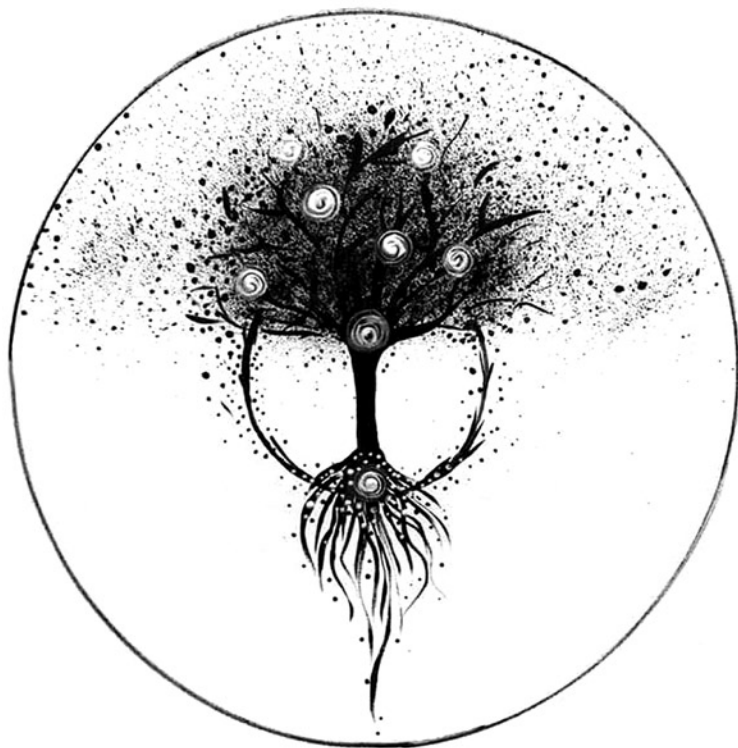
Молитва ввись летить,
у душу падає.
Це гори кличуть нас із зорепадами.

Зловила зірку цю,
горить засліплено.
Палає золотом й віками срібними.

Моя надія знов
летить знесилено.
Голубка пурхає у небі мирному...

mi się wydaje

Leszkowi Mozdżerowi

Pachnie dotyk rozsypami traw,
Które nagle rozbiegły (się) po polach.
Pastelowo i lekko on grał,
I fortepian przyprawił miłością.

Wśród dotyków i tonów, półOnności,
Zawstydziły się bryzy złota,
Jazzowo-bluesowa jesień woła nas,
Od piana przejdziemy do forte.

Wciąż ze sceny ty wiejesz złotem tym,
I Steinway'a poprosisz o odpowiedź,
Oktawowymi tutti, solowymi
Tajemnice on wszystkie powie nam.

Zachwycona wspomnieniami marzę ja,
U toucher⁸ twoich cienkich palców,
Że o morzu i ciszy mówią nam,
Aromatyczne i cienkie zapachy.

---

⁸Toucher (fr. «dotykać, dotykać się») – charakter, sposób dotyku.

Paradoksy wojny

Zatrzymuje mgnienie
Niech leci?
Zatapiam czas –
On pracuje nie na nas.

Zagłuszam strach –
On tonie na ustach.
Zaciskam w ramionach
Nasze złe słowa i różne przeszkody.

Wysepki smutku,
Oceaniczne strupy
Zabitych ryb,
Że ich rzuciły martwe ugłyb.⁹
Przewracają się we mnie dziesiątkiem zdań,
Które ktoś miał powiedzieć, i nie śmiał.
Skrzepami sumienia,
Mękami drżenia
Bezsensownych słów,
Pustych i wzruszających fraz
Kilometry obraz...
I znów – mgnienie.
Niechaj nie leci,
Bo zastrzelony ptak
Nie może zmartwychwstać na rękach.

---

⁹Wgłyb (ukr. «углиб») – w głębinę.

Ciężki nastąpił czas
A one nas...
zrozumieją?
Wojną bryza powieje.
Straconymi odczuciami,
Legatnymi¹⁰ staccato¹¹,
Zimnym płomieniem,
Nocno-dziennym moim imieniem.
Tuttijnym¹² solo,
Nienawistną miłością,
Paradoksami-słowami,
Pewnymi mieczami,
Co rąbią w oka mgnienie.
I dotychczas – niechaj leci?
Jak ranione ptaki,
Co powoli spadają
Błoną Nieba
Do mojego morza. Tak trzeba?

Zatrzymuje mgnienie.
Niech leci?
Znam, że jest czas.
Tylko on pracuje nie na nas...

---

¹⁰Legato (wł. «powiązane») – sposób artykulacji w grze na instrumentach muzycznych, w której kolejne dźwięki są grane płynnie, łącznie.

¹¹Staccato (wł. «oderwany») – technika artykulacji w grze na instrumentach muzycznych, w której kolejne dźwięki są grane oddzielnie.

¹²Tutti (wł. «wszyscy») – termin muz., który wskazuje na udział wszystkich wykonawców w określonym dla utworu zespole orkiestrowym.

Poiztylizm

Waliza. Pociąg. Peron. Czas.
Twój frak. I krawat. Botki. Nuty.
Fortepian. Smutek – dziwny ptak.
Twój duch. Tęsknota. Ciężki dotyk.

Jest motyw, fraza. Twój romans.
Nokturn. I wokal. Głos twój dziwny,
Ty śpiewaj. Tańcz miłosny walc.
Pokochaj mnie. Znowu czekam... Dystans.

Waliza. Czas. I tyle lat.
Ja w końcu czekać już przestałam.
I znowu znika cały świat.
Samotność. Ból. Miłości – katma.¹³

---

¹³Kátma (ukr. język potoczny) – nie ma.

* * *

Kochanie – zespół dwóch komEt,
Jedna z nich srebrna, druga – złota.
Bo odkrył je nie Galileusz,
A radość nasza i tęsknota.

Jak tęsknisz, zawsze jesteś sam,
I w tym niewinne Mars, Saturny.
Kochanie łączy światy dwa –
To burzy świat i świat bezchmurny.

Odkrył je nie Galileusz,
Czy to Newton, Giordano Bruno,
Kochanie – blask Kasjopei,
Ustami spity srebrny trunek.

Kochanie – zespół dwóch komEt.
Ani Encke'go, Galileusza,
Nie, nie Tempela, nie D'Arré...
To twoja, moja. Dusza z duszą.

***Mój pierwszy wiersz
po polsku***

* * *

Mi się wydaje,
Że jesteś kurzem na moim łóżku,
Że jesteś pierwszym altem w mojej krtani,
Że masz ten kluczyk do mojej duszy,
Do serca mego... Mi się wydaje.

Z (po)całunkiem ciszy już przychodzi ranek.
Rozłąka męczy. Chłodny pokój woła.
Ja biorę czarnej kawy filiżankę,
I świat już będzie znowu kolorowym.
Przynajmniej tak... Mi się wydaje?

Mi się wydaje, że ty –
To klawisz ze starego fortepianu,
A brzmienie dusi. Już wystarczy, cisza.
Po każdej nucie tęsknię za kochaniem,
Im coraz bardziej jest do ciebie bliżej,
Tym więcej serce mi się kraje,
Tak mi się wydaje...

Зміст

цяттєве	3
Джазо-блюзове	4
«Це волосся із пилу й туману...»	6
«У мене до тебе незвіданих “Дякую”...»	7
«Ти – серця струмись. Кисень. Подих мій...»	8
«Любов – то зустріч двох комет...»	9
Я glissando зроблю на твоєму зап’ястку	10
Пуантилізм	12
Ти моя	13
Легідно	14
Карпатський солод	15
«Ти завжди марив сонцем...»	16
«Готуєш на кухні ти пасту й глінтвейн...»	18
«Зім’ятим аркушем промерзлого цілунку...»	19
З роками впаде спомин-мур	20
рігне	21
Матусі	22
Срібне весілля	24
«Господи, спасибі, що ти є...»	26
ривовижне	27
Вокзали	28
Вечірній Львів	30

Вітре мій	31
Море	32
«Задивлюсь тихо у вечірній стом...»	33
Простріл важезних зіниць	34
«Засніжилось. Затихло. Замело...»	36
зболене	37
Парадокси (війни)	38
Героям	40
«Стрибаєш в безодню – і знищуєш міст...»	43
Олександрю Храпаченку – Герою з Небесної Сотні	44
Майдану	45
Маятник	46
mi się wydaje	49
Leszkowi Moźdzerowi	50
Paradoksy wojny	52
Pointylizm	54
«Kochanie – zespół dwóch komet...»	55
«Mi się wydaje...»	56

Літературно-художнє видання

Анна Шпилевська / Anna Szpilewska

Сонячні глісандо / Słoneczne glissando

Редактори – *Ольга Новарчук,
Пшемислав Островський (Przemysław Ostrowski)*
Художники – *Tiana Podpora (обкладинка, розділи)*
www.instagram.com/tiana podpora,
Анастасія Брездень
Верстка *Оксани Криштальської*

Формат 60x84/16. Гарнітура Georgia.
Друк цифровий.
Обсяг – 10,23 ум. друк. арк.

Видавництво “Терен”
43025, м. Луцьк, вул. Гаврилюка, 14
Тел.: 050-2956548, 096-5880970
teren.lutsk@gmail.com
teren-lutsk.com

Свідоцтво Державного комітету
телебачення і радіомовлення України
ДК № 1508 від 26.09.2003 р.

Віддруковано ПП «Терен»

Шпилевська А. Сонячні глісандо. Поезії. – Луцьк, 2019. – 60 с.

ISBN 978-617-7680-32-0

Збірка поезії Анни Шпилевської “Сонячні глісандо” – як ковток свіжого натхненного повітря у вирі насиченого і заклопотаного життя.

Сама назва видання натякає на музичну професію Анни. Глісандо (іт. glissando) – ковзаючий рух на музичному інструменті – немов промінь сонця, що на мить промайнув і швидко зник.

*Ти лиш пучкою робиш глісандо,
Я літатиму серцем, без крил...*

Саме ці рядки надихнули письменницю на таку назву.

Колись авторка брала інтерв'ю у відомої оперної співачки і запам'ятала її слова, що, незважаючи на всі негаразди та проблеми, людині потрібно “як Сонце, кожен день народитися”. Завдячуючи цим мотиваційним словам, а також допомозі і підтримці своїх рідних та друзів, побачила світ така музична збірка. Вона про кохання, про розлуку і час, котрий лікує рани. Про теплоту наших близьких людей, про подорожі та світ навколо. Про Майдан, війну і біль.

Також авторка переклала кілька своїх віршів польською.

Анна вірить, що кожен читач знайде у її творах щось близьке саме йому, що рядки її поезій інспіруватимуть і даватимуть надію на краще.

УДК 821.161.2-1